

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Évnegyedre 1 frt 50 kr.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legcélszerűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeket nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés megyeház.

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

„Szolnok-Dobokamegye“ hivatalos

s a megyei gazdasági egylet

közlönye.

A lap szellemi részét érdeklő levelezések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyszög centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négyszög centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyszög centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adtnak. Nyilttéri rovatot nem nyitunk.

Megjelenik minden vasárnapon.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„SZOLNOK-DOBOKÁRA.“

Befejeztük tehát a III-ik évnegyedet, minélfogva tudatjuk, hogy egyidejűleg lejárt nem csak évnegyedes, hanem mindazon t. cz. olvasóink előfizetése is, a kik még mult évi októberben lapunkat egész évre megrendelni szivesek voltak. Ne várják tőlünk, hogy magunkat itt hosszadalmasan dicsérgessük s beválthatlan ígéretekkel kérkedjünk; volt alkalmunk megmutatni egy éven át életrevalóságunkat. Igérjük, hogy eddigi igyekezetünket lazulni sehogy sem engedjük s lapunkat jövőre is érdekessé tenni egyik főtörekvésünk leend. Reméljük tehát, miszerint megyénk értelmisége, a városok és községek előljáróságai, ez egyetlen — hivatalos — közlőnyét törvényhatóságunknak, kellő pártolásban részesíteni hazafiasságnak tekintendik. Lapunk a hivatalos rendeleteket jövőben is első kézből hozandja, mi által nem csak valamennyi községi közegnek, hanem a közügyek iránt érdeklődő magánosoknak is nélkülözhetlen olvasmányul szolgálанд.

Rövid kivonatban közlendjük a kül- és belföldi eseményeket, a háboru-hireket a napilapok után, s figyelemmel kísérjük az országgyűlés nevezetesebb mozzanatait.

Az előfizetések egész évre **6 frttal**, félévre **3 frttal**, október—decemberi évnegyedre pedig **1 frt 50 kral**, legcélszerűbben postautalvány mellett a kiadóhivatalba (Deés megyeház) intézendők.

Deés, 1877. szeptember 30.

„Szolnok-Doboka“

szerkesztősége.

Egy futó pillantás községi életünk multja, helyzete és fejlődhetésére.

III.

Emlékezem, hogy egy községi számadásnak a község képviselő testület által lett megvizsgálása és ellátása alkalmával a büntetéspénzek, — melyek a szabályrendeletek és felsőbb intézkedések szerint a szegény-alapot voltak képezendők — a jegyző által kivetteknek találtattak. Hogy azonban a visszaélés ne legyen oly feltűnő, vagy helyesebben, hogy legalább bármi részben védhető legyen, mint kivett kölcsön szerepelt, még pedig a község képviselő testületének e tárgyra vonatkozó előleges határozata, eshetőleg jóváhagyásán kívül.

Visszafizetődött-e? s ha igen, mikor? nem tudom!

A hol ilyen dolgok fordulnak elő, nem jó olyan képviselőnek jelen lenni a gyűléseken, a ki mindent meglát, a ki mindent szeret tudni, a ki a község ügyét szíven viseli.

En azt akkor láttam, felszólalásomat megtettem; de mert erős fogadkozást hallottam, hogy az vissza fog fizetődni, mint kivett kölcsön, fenntartva, hogy figyelemmel kísérem, nem vittem megtorlás alá.

Szándékom nem értem el.

Több képviselőtestületi gyűlésbe nem hivattam meg, s így mit figyelemmel kísérni magamban feltettem — nem eszközölhetném.

Arról azonban szomorúan győződtem meg, hogy egy ilyen s ehhez hasonló eljárás mellett soha egy község sem haladhat előre.

Ilyen s ehhez hasonló eljárások adtak okot arra, hogy a legtöbb községnek külön szegény-alapja, — daczára a felsőbb hatóság által kiküldött és e célra elhelyezni rendelt, s így tényleg bevett büntetéspénzeknek — nem volt.

Mit szóljak még azokról a büntetéspénzekről, melyeket a község előljáróság kihágások eseteire ítelt?

Ott maradt az többnyire papirosan, a kihágásokról vezetett jegyzőkönyv elrejtett rovataiban.

Büntettek, mintha játékból gyakorolták volna a bírói hatalmat.

A megbüntetett hallgatott, a büntető megnyugodott böles ítéletén, a jegyzőkönyvvezető pedig restelte a fáradságot venni, hogy a jogerőre lépett ítélet után a kiszabott büntetést számadásba utalványozza, mint beveendő s az ügy így szépen elenyészett s maradt a bírói ítélet játékszernek.

Haladjunk tovább.

Mily szépen gondoskodott a törvényhozás, s mily szép jogot adott egy község előljáróságnak a 30 forintig terjedő sommás perekben ítélni!

Mi módon gyakoroltatik ez is, csak az tudhatja, a ki látta.

Számtalan esetet tudok, hogy a hitelező belefáradt követelése felhajtása sürgetésébe s azt abbanhagyta; vagy épen megforditva; tudok esetet, hogy a keresetbe fogott, — lehet, hogy az illető jegyző ez esetben nem tudta magát a hivatali méltósággal össze nem egyeztetethető személyes indultól mentté tenni s buzgóságból bírói hatalmat szerzett magának, daczára, hogy — perbe idéztetéséből 12. óra sem volt még hátra a kitűzött tárgyalásig s így dolgait nem rendezhette be ily rövid idő alatt, hogy a megidézésre megjelenhessék, a jegyző által contumáciroztatott. Vagy hogy még egy esetet hozzak fel: megtörtént, hogy becslési s végrehajtási jegyzőkönyv idő múltán, a fél tudtán kívül, akkor készített nagy sietséggel, mikor sérelmes fél orvoslott az erőszakos eljárás ellen felsőbb helyen keresett.

De ki tudná festeni azon sötét kép egyes episdjait, mely a figyelmes szemlélő elé tárul, ki a községi ügyekbe akár ön-

kormányzási, akár igazságszolgáltatási tekintetben behatólag pillant.

Valóban ideje volna, hogy az 1871. évi XVIII. t.-cz. s az 1876-ik évi V. t.-cz. a maga intentiójában hajtassék végre s nyersen gyakorlatot.

Azonban én ezzel sem volnék még megelégedve.

A lelkes ember a törvény felett áll.

Hogy értsük ezt?

Nem elég a bajra rámutatnunk! Nem elég a betegséget felfedeznünk, azt orvosolni is kell, hogy a beteg kigyógyuljon, azután megerősödvé, célra működhessék.

Ezt én így hiszem elérhetni:

Először a törvény végrehajtása a legnagyobb lelkiismeretességgel, éber figyelemmel lenne kísérendő.

Másodszor mód találandó, hogy a község képviselői és előljároi buzgó és képes egyénekkal töltsenek be.

Harmadszor minden kis községben törzsvagyon teremtenő.

Mikép érhetők el mindezek?

Az arra hivatott központi közeg a törvény által előirt időközökben, sőt még gyakrabban, mintegy meglepve tartson irodai szemlétes vizsgálatot —: biztasson, buzditson, tanácsoljon; vagy intsen, dorgáljon s büntetessen.

Hogy buzgó és képes egyének által töltsenek be a képviselői helyek és községi hivatalok, ennek nehézsége is csak látványos. A községi virilisektől több buzgóság; a választott képviselők többnyire birnak természetes és egészséges gondolkozással, kik hajlanak a jóra; a község tisztviselői pedig az éber felügyelettel, ha tudják, hogy mulasztásuk vagy törvényellenes eljárásuk biztosan maga után vonja az igazságos fegyelmet, bizonyosan erélyt fejtendek ki hivatalos működésükben.

A ki nem képes, adjon helyet annak, a ki alkalmas.

Az önfenntartás buzgóvá nevel.

A harmadik feltevés t. i. a törzsvagygon szüksége, és ha nincs, annak megteremtése, egy jól rendezett községben mulhatatlan.

Mi módon lehet ezt, hol nincs, semmi-ből előteremteni?

Szorgalmi jövedelemmel.

Határozza el a képviselő testület, hogy törzsvagyont teremti. Béreljen ki földet a község erejéhez képest, mely mindenütt eszközölhető, csak a kezdet nehéz, de buzgóság, kitartás és becsületesség mellett alig 5—6 évi szorgalmatoskodás mellett, egy községnek ily úton módjában van oly törzsvagyont teremteni, mely jóllétének, emelkedésének s önkormányzatának a legbiztosabb alapja leendő.

Lónás Bálint,
volt községi képviselő.

Megyei élet.

Szolnok-Dobokamegye közgyűlése.

Megyénk őszi rendes közgyűlése f. szeptember 29. és 30-án tartott meg.

Főispán ur ő méltósága a gyűlést megnyitván, felolvastatta a tárgysorozatot, több szentesítést nyert törvényezikket s a számonkérő (scontrális) szék jelentését, melyek tudomásul vétettek. Ennek utána olvastott a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagoknak az igazoló választmány által egybeállított névjegyzéke, mely szerint e megyének 211 legtöbb adót fizető bizottsági tagja — mint olyan — megerősített. Minthogy pedig az ez évben megtartandó általános tisztújítás előtt a megye bizottsága újból alakítandó s ez okból a virilizsek mellé 211 bizottsági tag lesz választandó, a választás alá eső bizottsági tagok megválasztása tekintetéből a választási határnapok folyó évi november 11-től 17-ig bezárólag a következő sorrenddel tüzetett ki: a bethleni, deés városi és csáki-görbői választókerületben november 11-re; a deés-aknai, szászujvási és magyar-láposiban 12-re; a pánczélesei, rettegi és Szamosujvár városiban 13-ra; a horgospataki, rohi és macskamezeiben 14-re; a kápolnok-monostori, kováskápolnoki és kisnyiresiben 15-re; a nagy-ilondai, soós-mezői és bálványos-váralyaiban 16-ra, végül pedig a magyar-derzei, ördögös-füzesi és székvárosi választókerületben november 17-re. E választások megtörténte s a megválasztott bizottsági tagok igazolása, szóval a megyebizottságnak törvényes megalakulása után, külön rovatban fogjuk úgy a legtöbb adót fizető 211, valamint a választott 211, tehát az összes 422 megyebizottsági tag névsorát közölni.

Ennek utána a törvényhatóság 1878-ik évi közigazgatási, árva- és gyámhatósági költségvetési előirányzata hagyatott helyben s jóváhagyás

végzett belügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságához felterjesztetni határozatott. Az alispánnak azon jelentése, hogy a megye székháza kibővítése czéljából megvásárolt Rippel-féle szomszédtelek és ház vételárának a közmunka-alapból leendő kifizetését közmunka és közlekedési minister ur megtérítés kötelezettsége fenntartása mellett engedélyezvén, a deési és bethleni takarékpénztárakban elhelyezett közmunkapénzeket felmondotta, s miután a belügyminister a megye közönsége és Rippel között kötött örökvásári szerződést jóváhagyta s a vételár teljes kifizetése, illetőleg a közmunka-alaptól kölcsönzött pénzüsszeg megtérítése czéljából ez évre 4%, 1878-ra 3% és 1879-re 2% megyei pótdadó kivetését engedélyezte: a megvásárolt ház és telek átkeblését, a rajta levő terhek kiegyenlítését, az ez évre eső pótdadó kivetését, s miután belügyi m. kir. minister ur a megye székházának átadomítására az erre vonatkozó műszaki tervrajz és költségvetés alapján 6352 frt 44 krt engedélyezett, ezen munkálatoknak árlejtés útján való biztosítása iránt intézkedett: jóváhagyó tudomásul vétetett. Az 1877-ik évi XX. t.-cz életbeléptetése alkalmából elhatározatott, miszerint e megyében minden szolgabírói járásban egy-egy, tehát összesen 7 községi, illetőleg járási közgyámi állomás rendszeresítették, járási közgyámok székhelyeinek és évi díjazásának megállapítására a megye közigazgatási bizottsága hívassék fel. A községi körorvosi állomások rendszeresítése — és tekintettel a megyének 7 szolgabírói járásra történt s jövő 1878-ik évi januárius 1-én életbenléptetendő új felosztására — a körjegyzőségeknek új beosztása szükségessé válván, az állandó választmány, egy a körorvosi és körjegyzői csoportokat előtűntető tervezetet terjesztette be, mely tervezet behatóbb tanulmányozás végett az állandó választmánynak oly útasítással adatott ki, hogy a leendő új járások szerinti két-két bizottsági tag meghívása mellett, a községek anyagi érdekei, közlekedési és helyrajzi viszonyai tekintetbevételével a legközelebbi rendkívüli közgyűléshez javaslatát tegye meg. Az 1875-ik évi III. t.-cz 3. §-ban említett megyei betegápolási alap az 1878-ik év elejétől az egyenes államadó után kirovandó 1%-nyi pótdadóval fentartatni határozatott. Az állandó választmány által a községi és körjegyzői nyugdíj megállapítása iránt szerkesztett szabályrendelet előterjesztetvén, jóváhagyó tudomásul vétetett és megerősítés végett belügyi m. kir. minister úrhoz felterjesztetni rendeltetett.

A közigazgatási bizottságnak a szamosi malomgátak levágatására vonatkozó előterjesztését mult (39) számunkból ismerik olvasóink, azt is elmondtuk akkor, hogy midőn ama soraink napvilágot látnak, a gátak levágatása felett a megye bizottsága is határozand és sejtelmünk nem csalt, mert a Deésen alól levő összes szamosi malom-

gétak eltávolíttatása 12 szavazattal 11 ellenében 1878. év július hava 31-ig terjedő záros határidő alatt — elrendeltetett.

Az „erdélyrészi“ házi-ipar fejlesztő egyesület felhívását sikeres támogatásban — megyénk is örömmel kívánván részesíteni elhatározatott, hogy a községeket lakosságuk arányához képest az 1878-ik éven kezdve 1—4 frtig terjedő évi tagsági díj fizetésére s ez által az egyesületbe való önkénytes belépésre kötelezi.

Elintéztetett még több kisebb-nagyobb fontosságú ügy, miután azonban az azokban hozott határozatok felsőbb megerősítésre várnak, a közlést akkorrá tartottuk fenn midőn azok ismár felsőbb jóváhagyást nyertek. —Ö.

Hangverseny

a török sebesültek javára.

Deés, 1877. szeptember 30.

Szeptember 29-ikén a műkedvelő társulat zene-osztálya s a színosztály számos tagja közreműködése mellett a török sebesültek javára, „a deési ifjuság“ által tánczvigalommal párosult hangverseny rendeztetett.

A műsorozat alkalmi volt. Kezdetét a műkedvelő társulat zene-osztálya által előadott török indulóval vette. Becsületére válik Homm Vilmos zenemester urnak, hogy működését, mint a műkedvelő társulat ujon szerződött karnagya ezen alkalmi zenedarab betanításával kezdte meg. A mint az induló első hangja megzendült, a közönség riadó éljenekben tört ki, sőt azt párszor meg is „ujráztatta.“ Második volt: „A csatátér halottjai“, költemény Ábrányi Emiltől, szavalta Bruszt Vilma k. a. Harmadik nagy ária a „Büvös vadász“ dalműből, éneklé zongorakiséret mellett Róth Borcsa k. a. Az I. szakasz negyedik és utolsó darabja volt szózat és „Hymnus“ Liszt Ferencztől, zongorán előadta Papp Jenőné urhölgy. A II-ik szakaszban: 1. Több zenedarabot adott elő a műkedvelő társulat zeneosztálya. 2. „Fantaisie Impromptu“, Chopintól, zongorán előadta: Boér Ilona k. a. 3. Eisenlohr Ulrich „Nemesis“ című költeményt szavalta el s végül 4. Lészai Margit k. a. és (a családi gyász miatt közre nem működhetett Dr. Gajzágó Lászlóné urhölgy helyett) Roth Borcsa k. a.-l Liszt Ferencz „Rákóczi-indulóját“ adták zongorán négy kézre elő. Nem találunk oly magasztos szavakat, a melyekkel e műsorozat precise és korrekt megoldásáért a hölgyeket olhalmozni tudnók, legnagyobb megnyugvással lehetnek, hogy az üdvös czél, mely a dicső török nemzet élethalál küzdelmeiben résztvevő sebesült hadfiak enyhítésére irányul, nem maradt eredménytelen. A bevétel ugyanis 184 frt 20 kr., a kiadás pedig 47 frt 66 kr. lévén, tiszta 136 frt 54 kr. volt. E jövedelemhez felülfizetésekkel járultak: Gróf Kornis Viktor 4 frtal, Lészai László 3 frtal, Zibai Pécsi

A „SZOLNOK-DOBOKA“ TÁRCÁJA.

Kora télen.

(November 1876.)

I.

Egy-két virág még mosolyg a kertben,
S im, már javában hull a hó,
Dul-ful, mint egy bozontos bús öreg,
Aján kinek csak zsimb a szó.

S a mint csókol füvet és virágot —
És keblére von édesen;
— Mint öreg férj csókjától ifju nő,
Mindenik hervad csöndesen

II.

Nézd csak, mi boldog itt e kis virág,
Pedig körülte nagyra nőtt a hó —
Nem sejt, hogy majd ez hoz rá halált,
S ez lesz szemén halotti takaró

Órák, perczek, mi vigan szállanak!
Minden új nap, mi boldogan talál!
Pedig, ki tudja? . . . midőn öllelek,
S ajkadnak édet sováran szivom —
Nem les mögöttünk titkon a halál?

III.

Haj, mi korán szobába zárt a tél!

A szép ősznek, mi hamar lett vége! . . .

Ilyen tájt még hervadó mezőkön
Halt el máskor szemeinknek fénye.

Most pedig a hótakart vidéken
Fére vesztett orkán zúgva vágat
Ebbe-abba megütvén homlokát,
Fájdalmában tépdési a fákat.

Oh! mi boldog, kinek kandallóját
Piros lángok nyaldosva csókolják,
S játékkukat szeszélyes batúkkal
Koronként a falra rajzolgatják!

Jer édesem, ne hagyjuk a tüzet
Elhamvadni kebelünkben mi sem,
Hiszen tudod, hány szép képet rajzolt
Előnkbe is mindig a szerelem!

Jer, törjön meg lilium termeted
Rám hajolva boldogan édesen
— Szerelemnek csók a tüzi fája —
Tégy néhányat a tüzre kedvesem!

Csernátoni Gyula. *)

Ozmán pasa.

A dicső ottomán hadsereg két nagy vezérének: Mehemed Ali és Sulejman pasának életraj-

*) A fejlődő ifju tehetségek s főleg megyénk előretökő honfiai sikerült művének a szebb jövő reményében, készséggel nyitunk tért. Szerk.

zát, bár vázlatosan lapunk hozta, most sietünk a plevnai hőst is a következőkben ismertetni. Ozmán pasa az első tekintetre is jó hatással van a nézőre, de a ki vele beszél, azonnal belátja, hogy nem közönséges katonával van dolga. Alakja közép termetű, izmos, erőteljes, mely viharokkal daczol, mint az óriás tölgy: szeme mélyen becsü, fénylő; arcza húsos, csak arczcsontjai állnak ki egy kissé; színe barnássárga; nyirott szakált és bajuszt visel; orra hajlott. Hangja csengő, érczes; beszéd közben is elmerül, mintha folyvást gondolkoznék hazája és nemzete sorsán. Voltak, kik a hadvezért eleintén nem tartották a nagyobb tehetségek sorába valónak; hanem ezek is megadták magukat, és annál jobban hirdetik vitézségét most. Bátorságát, rettenthetlenségét sohasem vonta senki kétségbe, a legutóbbi diadalok után azonban Moltkéval, Blumenthallal és a porosz hadvezérek elsőivel teszik párhuzamba, sőt vannak, kik dicsőségét nagy Napoleoni dicsőségnek magasztalják. Irigylve tekinthetnek reá még Sulejman, Mehemed Ali s Muktár pasák is, pedig ezeknek is jócskán kijutott a dicsőségéből. Ez idő legnagyobb hőse Ozmán pasa. Őt emlegetik most Európaszerte legtöbben. Magasabban áll a pusztán földön, mint a fehér czár, ott a szinpad tetején, honnan a plevnai csatát opengukkerezte.

Ida és Várjon Lajos 2—2 ftal. Egy magát megnevezni nem akaró ur, Bedő Károly, Voith János, özv. Katona Istvánné, Veér Miklósné, Gál-falvi Mária, Tatrósy Sándorné és Váradi István egy-egy ftal. A 136 ft 54 krhoz egy kis kedélyes társaság Frink Lajos kezdeményezése folytán csakhamar 14 frtot teremtvén össze, az egész összeg 150 ft 54 kr-ra egészített ki. Ez összeg a „Szolnok-Doboka“ szerkesztőjének illető helyre-juttatás végett át fog adni. Végül nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy ez alkalomból volt szerencsénk Eisenlohr Ulrich költői tehetségét megismerni, mennyiben az általa elszavalt költemény szerzőjül magát mutatta be. Sajnáljuk, hogy egyes drasztikus kifejezései miatt, e költeményről nem szólhatunk.

A hangversenyt tánczvigalom fejezte be, mely éjjel után ért végett. —Ö.

Műkedvelői színelőadás.

Deés, 1877. október 1.

„Hódítás falun“ Kővér Lajosnak ezen rég kiérdemült darabjával, fáradhatatlan műkedvelőink nem nagy hódítást ténének a néző közönség táborában. De ez nem buzgalmuk, sem törekvésük lankadásának rovandó föl. „Szűk a pénz“, „nincs pénz“ — ez általános anyagi kórság alól még az áldott „prima“ sem ismer kivételt, mert mai napság mi is a törököknek és törökökért élünk. Tegnapelőtt hangverseny, ma színelőadás, 7-én „tombola... nyereleménytárgy, sorsjegy, belépti-jegy, mind-mind „Geld kosztet.“ De ha e mai előadás nem hódít nagy közönséget, a megjelent kevesek hódolatukat kifejezték bokréta, koszoru, s a fel-feltörő tapsokban. De hogy is ne, midőn a fiatal özvegy Berneiné, Pon-gráz Boldizsárnéban oly kecses személyesítőjére talált. Juliát e falusi leányt Jüngling Berta teljes naivságában állítá előnkbe. Nagy Lajos, Kendei Aladár szerepében sokoldalúságának ismét egy bizonyítványát adá. Gunda (Arringer Gizella), Birizdó (Radó János) a darab e két burlesque alakjai találó felfogásukkal vidám derűtségben tarták a közönséget. Ferdei szerepében Pap Mihály teljesen érezheté, hogy habár a szerelmes szerepkör a legháládatosabb, de legtöbb és sokoldalú routint kíván, de nehéz pályán küzdeni — a mint a költő mondja — igen szép. Csörgő szerepében Veres Imre, ha az „étiquette“ szabályai nem ellenzenék, mind hű alakítása, mind találó hangsúlyozása által az est hőse lenne, de a mint a sógor mondja: „die Damen vor.“ Meg kell említnünk Bartos Dezsőt, ki Utházi kapitányt, a hajlott kor nyugottságával személyesíté, kinek Inassa mellett nem feledjük Csákány Paulinát, a fürge kis szobaleányt. Az eléggé laposan végződő darabot a közönség derült kedéllyel nézte végig.

K á t ó.

A ref. püspök Magyar-Láposon.

(Vége.)

Több mint kétezer ember szívből jövő éljenzését miként irjam le hiven, nem tudom; de igen azt, hogy községünknek tágas nagy piacza ilyen nagy és ihletett tömeget még soha sem látott, mint a minő e napon egybegyülve, éltette ref. püspök mlts Nagy Péter urat.

A mlts főtiszteletű püspök ur szokott elragadó hangja és modorával köszönte meg az iránta s a vizsgáló bizottság iránt nyilvánított tiszteletet.

„A békés egyetértésnek lelke mélyéből ör-vend, — mint mondotta — s főleg annak, hogy „e végvidéken oly ép és romlatlan érzelmű s „erkölcsü töredékét láthatja édes nemzetünknek, „mely az élet mindennemű válságaiban nemzeti-ségét s vallását hiven fentartotta; Isten áldását „óhajtja reája, egyházaikra, a község és vidék „minden lakóira.“

A főpásztor örömet, óhajtását és áldását szünni nem akaró éljenzéssel akarta meghálálni a nemzetére s vallására büszke láposi nép, az elismerés illetékesebb helyről soha meg nem szó-lalt, s ezért a nép öröme leirhatlan lón.

A fogadási ünnepélyek végével a szeretett vendégek szállásaikra vonultak.

A templomozás előtti harangozás alatt tisz-telgett a méltóságos püspök urnál a láposi

képviselő testület, bemutatva a lelkes által a domokosi ref. egyház és a láposi róm. kath. egyház előjárósága, kik mindnyájan együttesen kísérték a már zufolásig telt ref. nagy templomba a méltóságos püspök urat, hol a Bethlen Gábor introitussát énekelte épen a ref. organista a nagy közönséggel.

A szószékbe közfőjegyzői helyettes n. t. Vályi Pál marosi esperes lépett, hogy elmondja egyikét azon nagyhatású beszédeknek, melyek maradandó emléket hagynak magok után, mint emliteni fogom. Templomozás után azonnal a püspöki vizsgálat vette kezdetét az államiskola — mely épület a ref. egyház tulajdona — egyik nagy termében. A láposi egyház bevégeztével egy lélekemelő jelenet adta elő magát a méltos püspök ur azon kérdésére: „nincs senkinek sem-mi előadni vagy előterjeszteni valója?“ előlépett Gáspár János s felkérte a ref. lelkeszt: adná elő, hogy ő 100 frtot adományoz készpénzül azonnal egy új organára alapul, hogy megmutassa, mi-ként a marosi n. t. esperes ur beszéde, van hol s kinél vizshangra találjon.

A méltóságos püspök ur emelkedett szel-lemű köszönetével tette aztán még felejthetle-nebbé e szép jelenetet.

A vizsgálat befejezése után a ref. papi lak-ba gyűlt az értelmiség ebédre, a nép pedig a ref. kántori lakba lakomára.

A távoli papi lakba a vizsgáló bizottság, az értelmiség, a kerületi egyházak előjáróságai-val, kik mind vendégei valának a ref. egyháznak, együttesen s ünnepélyesen kísérték a méltóságos püspök urat a nép örömeire, hogy közről lát-hatta főpapiját.

A taraczkok levándoroltak (mintegy 15) a papi lak elibe, s oly szakadatlanul dörögtek, hogy a Lápos völgye zugott belé. A papi lakban 31-en foglaltak helyet, olyan ebédnél, melyet t. Biró Józsefné urasszony vezetése alatt a ref. papné s a főgazdasszony egyik kedves leánya, Szathmármegyébe férjhez ment Biró Lászlóné és a láposi polgárásszonyok főztek, és fel is szol-gáltak.

Nem hagyhatom említés nélkül azon memes versenyt, mely sehol a bérczes hazában fel nem merült többet, miként a láposi urnők a kenyér-sütésen elkezdve s a különböző téstákou végezve mindent egymással versenyezve siettek elkészíte-ni az előszeretettel s büszkeséggel rendezett püs-pöki ebédre, mely fénye és izlésteljes volta által elismerést vivott ki minden vendégnél.

A jó kedv nem késztett soká ily családias jellegű ebédnél, a méltóságos püspök ur kezdette meg, poharát emelvén azon uralkodóra, ki jó in-dulatjának magas kegyére méltatta a végvidéki ref. egyházat is, mivel 300 ft kegyadományt en-gedélyezett annak a mult évben. A társaság fennállva hallgatta végig királya iránti tisztelet-ből, 11 ágyu lövés adta hirül, hogy királyát él-teti püspökünk. A második a Róth Pál ur kö-szöntője volt, a püspök ő méltóságát éltetve, elra-gadó érzelemteljes és szónoki csinnal, szakadat-lan ágyudörgés követte. Ezek után az algond-nokra a ref. lelkes, közkedvességű követünk a gen. direktor és főjegyzőre; a ref. lelkes főgazd-asszonyra. Gen. director a ker. egyházak jelen-lévő előjáróira elragadó hatással, n. t. Vályi Pál ur a jelenlévő Gáspár Jánosra mély ihletséggel óhajtván, hogy az új orgona hangjaiban sokáig gyönyörködhessek. Ezután a pohárköszöntés szü-netlen folyt végig. Hat óraker lett vége az ebéd-nek, melynél kedélyesebbet Láposon senki sem látott soha. Különösen kimagaslott n. t. Basa Mihály ur 80 éves agg kora daczára, mindenki elragadtatással emlegeti ma is; n. t. Vályi urat pedig, mint ki a prot. áldozatkésztséget, még e szegény községben is előidézni tudta.

Közvacsora is volt, de sem a méltóságos püspök ur, sem n. t. Basa, sem n. t. Vályi urak abban nem vettek részt; ott volt követünk Simó Lajos, algondnok Róth Pál, a láposi értelmiség, mint az ebédnél.

Másnap 6 óraker reggel indult a vizsgáló bizottság Berkeszre, a lovas banderium és értel-miség újból elkísérte főpásztorát a Kővárvidék felőli hegytetőig, a hegytetőn ref. kántor Nagy Abel bucsúzott el a méltóságos püspök urtól, ki megelégedését s szíves köszönetét nyilvánítván, bucsúzott el a határszélen.

Egy jelen volt.

VEGYESEK.

A Karsz és Alexandropol közti csata kedden és szerdán volt. Kedden az oroszok 1500 ember veszteséggel a török hadállás kulesát elfoglalták. Másnap az oroszok in-nét elűzettek nagy veszteséggel. Teljesen megverettek.

Muktár megtámadta az oroszokat Alexandropol állásukban s kiverte őket onnan.

A porta öt milliónyi hitelt kap Lon-donból azon feltétellel, hogy azzal Török-ország angol fegyvereket vesz.

Bécsben hatszázötven láda töltvényt foglaltak le. Londonból ment Romániának.

Montenegró az általa elfoglalt terület megtartása felett a portával a béke érde-kében alkuszik.

— Bel- és külföldi apró hírek.

Országgyűlés. A képviselőház szeptember 28-iki ülésén folytatták a Kuria választási ügyekben való bíráskodásáról szóló törvényjavaslatot. Képviselőházunknak diszére való vita volt ez, melyben Schwarcz Gyula, Kállay Bóni, Pulszky Ágost s mások vettek részt; a legtöbb babért Szilágyi Dezső aratta, ki ékes szólásával az egész házat lebilincselte s a javaslatot egészen összemorzsol-ta. Rég hallottunk ennél hatalmasabb beszédet. Az ülés alatt és után mindenki csak erről be-szélt. A ház elvetvén a javaslatot, elfogadta Szilágyi indítványát, hogy a szóban levő javaslatnak a képviselői igazolásokra vonatkozó részét re-vídiálás végett nyolcztagu bizottsághoz útasítsák. Rövid ülésén az elnök bemutatta a minis-terelnök átiratát, melyben tudtul adja, hogy október 4-dikén, Ó felsége névünnepe, a budai helyőrségi templomban ünnepélyes szentmise fog tar-tatni; ezt tudomásul vették s az elnököt meg-bízták, hogy a ház szerencsekívánatait Ó Felsége legmagasb tudomására juttassa. A kitűzött kérvé-nyeket Szivák előadó távolléte miatt nem tár-gyalták. Simonyi Ernő fölszólalására a kormány-elnök kijelenté, hogy a tárgyalások sorrendjét legközelebb előterjeszti. Végül Trefort minis-ter felett Madarász József egy interpellációjára a du-naföldvári alapítványi bérlet ügyében, melyet minden vita nélkül tudomásul vettek. Az elnök bejelenté, hogy Timcu Ábrahám, szászvárosszéki képviselő, megbízó-levelét egy román levél kísé-retében küldte be; az ügykezelés nyelve törvé-nyileg magyar lévén, az elnök felszólítá a képvi-selőt, hogy román levelét magyarul cserélje föl, s minthogy Timcu e felszólításnak nem felelt meg, most az elnök az egész ügyet a ház elé hozta, a ház pedig az összeférhetlenségi bizott-sághoz utasította. Három mentelmi ügyet is tár-gyaltak: Miskatovics, Lukács Béla és Molnár Istvánét; csak az utóbbit adták ki, saját kérel-mére. Folyó hó 3-án az ülésen nagy feltűnést oko-zott Mocsáry interpellációjá, Helfy esetét illetőleg, kinél tegnapelőtt este négy hordáröltözetű, magu-kat rendőrnek kiadó férfi jelent meg s a képvi-selőt formális őrizet alá vették s annak minden léptére vigyáztak; vele tölték az éjt (Helfy házá-ban) s reggel elkísérték a parlamentbe, midőn aztán végre szétoszlottak. Mocsáry fölvilágosítást kért a képviselői személyszabadság e megsértése felől, s a minis-terelnök azt felelte, hogy erről a dologról neki nem volt semmi tudomása s állit-hatja, hogy Thaisz főkapitánynak sem. Sajnálkol-zását fejezte ki az esemény fölött s vizsgálatot ígért. A tárgyalási sorrendre nézve élénk vita folyt. A bank és vámügyi kiegyezést alkalmasint jövő szerdán veszik elő.

Az állítólagos székelyföldi titkos terv. Bécs-ben, Brassóban s több más vasuti állomásokon nagy mennyiségű lőfegyverek és hadi készülékek foglaltattak le. Ezekről különféle hírek szárnyalnak az országban. Némelyek szerint egy erdélyi török-magyar legió felállítására voltak szánva. Mások szerint azok oly ezélből voltak az erdélyi határ-városokba küldve, hogy onnét, mint dugáru, csem-pésztessenek át a határon Oláhországba az oláhok számára. Más hír szerint pedig Varsóba és Szentpétervárra voltak szánva, hogy ott forradal-mi felkelésre használják, s azokat Bécsben lakó lengyelek mások megbízása folytán adták fel vas-utra, de megbízóikat elárulni nem akarják. Az erdélyi legio szervezése idegen kalandorok esz-méje volt, kik Mithad pasa, Klapka s több erdélyi tekintélyes állású emberek nevét használták fel tervök elősegítésére. Az erdélyi legio ügyének azonban nagyobb fontosságot tulajdonítani nem lehet, mert hiányzott volna, még ha nem is fe-deztetik fel a dolog ideje korán, a lakosságnak kedve és szándéka ily kísérletben részt venni. A székelyföldre küldött fegyverek Angolországból jöttek és kitűnő új rendszerű puskák. A többi sok fegyverszállítmány, mely Oláhországnak volt szánva, mind osztrák fegyverek és Bécsben lettek feladva. Egy véres összeütközésről is tesznek em-lítést, mely Kézdivásárhelyen állítólag a nép és katonaság között történt volna, de ez csupán brassói koholmánynak mondatik, mert ott a rend, béke és nyugalom zavartalan.

— **Háboru.** A harcztérről kevés a hír. Az orosz haditanács elhatározta, hogy az egész hadjárat taktikáját megváltoztatja és serget con-

centrálva intéz támadást a török ellen. — Tal-
esánál a Dunán két török páncélos hajó át
akarta törni az akadályokat, de nem sikerült. —
Szerbia indul az oroszok pleznai támadá-
sával egyidejűleg. A csár levelet írt Milánhoz. —
Az oroszok alkudoznak a görögökkel. Montenegró
kijelenté a csárnak: békével megkívánja tartani
Felső-Hercegovinát, megszállja azt és tovább
nem harcol. — Pleznánál az oroszok nagyban
mozognak. A hadműveleteket jövő hét elején uj-
ból megkezdik. (K.)

— **A közigazgatási bizottság** e havi
rendes nyilvános ülését holnap fogja megtartani.

— **Ertesítés.** A városunkban múlt évi
október havában, Keresztény Pál által fel-
állított könyvnyomdát Bárd Bányó Dezső és Ko-
vács Sámuel urak megvásárolván, e nyomda mai
napon „Bányó és Kovács” ezé alatt a köz-
forgalomnak átadott. E könyvnyomda igazgató-
sát — ideiglenesen — lapunk szerkesztője vette
át, minél fogva figyelmeztetjük úgy a t. hatóság-
okat, mint egyeseket, hogy nyomdai megrende-
léseiket kiadó hivatalunkban, vagy a nyomda-
helyiségben megtenni, a számlák kifizetését pe-
dig kizárólag a Pánczél János nyomdaigazgató
kezéhez eszközölni sziveskedjenek. E nyomda
berendezése tetemesen javíttatni és gyors sajtóval
elláttatni fogván, a megrendelések pontosan tel-
jesíthetők lesznek.

— **Czeck Kálmán** helybeli polgártársunk
fáradozása folytán a török sebesültek részére
gyűjtött 3 kiló 775 gr. tépés szerkesztőségünk-
nél deponáltatott. Hatfaludi Józsefné 630, Ko-
vács Irma 450, Jüngling Berta 650, Gidófalvi
Károlyné 215, özv. Bernád Józsefné 780, Bárány
Róza 420 és Kovács Sámuelné 630 grammal já-
rult a tépés mennyiséghez. Ne késsenek höl-
gyeink a tépés készíttéssel, nem képzelik e o-
se-
kéltség által mily nagy szolgálatokat tesznek a
sebekben szenvedő vitéz török harcosoknak.

— **A minden szép és nemesért lelke-
sülő deési hölgyek** tombolája ma lesz. Ez alka-
lommal a műkedvelő társulat is „Egy csésze
tea” és „A nyolczadik pont” című vigjátéko-
kat adja elő. A jövedelem a török sebesültek ja-
vára fordíttatik.

— **A városunkban** múlt hó 29-én a
török sebesültek javára rendezett „hangverseny”
tisztá jövedelmét, a rendezők f. hó 2-án kezünk-
hez adván, azt még az nap a következő tartalmu
bérmentes levéllel „Halil bey,” budapesti török
császári főkonzul kezéhez juttattuk. „A török
sebesültek” javára folyó év szeptember hó 29-én a
deési ifjuság által a műkedvelő társulat közre-
működésével rendezett hangverseny tisztá jöve-
delmét 136 frt 54 krt., továbbá egy a dícső tö-
rök nemzetért vért ontani kész, de e bál alkalmá-
val „bortontó” kedélyes kis társaságtól be-
gyűlt 14 frtot, összesen tehát 150 frt 54 krt azon
tisztellettjes kéréssel van szerencsénk nagymél-
tóságodhoz juttatni, miszerint ez összeget átvenni
s a török sebesültek javára fordítását eszközölni
méltoztassék. Szolgáljon e csekély adomány egy-
felől némi enyhítésül a haza védelmében meg-
sebesült hősöknek, másfelől jelöl az azon mély ro-
konszenynek és részvétnak, melyet e kis magyar
város polgárai is éreznek a hősiesség küzdő ozman
nemzet iránt.

Hivatalos közlemények.

Szolnok-Dobokamegye közig. bizottsága.
1145. szám.

Mindenik szolgabírónak és a 3 város tanácsának.

Folyó évi szeptember 25-én tartott rendki-
vüli ülésünkben 694. jkvi sz. a. hozott határozatunk
folytán az ez évi közmunka számbavétele,
valamint a teljesített szállítások és építések felül-
vizsgálata czéljából a kir. kerületi építészeti felü-
gyelő f. évi october 20-ra meghívott. —

Szigoruan és felelősség terhe alatt utasítjuk
tehát a szolgabíró urat (polgármestert), hogy a já-
rásban lévő (köz munkáját), az évi összes köz-
munkaerőt folyó évi october 20-ig okvetlenül és
annális inkább szolgáltatassa le, mivel mindenki,
ki f. évi october 20-ig köz munkakötelezettségé-
nek eleget nem tett, ellene és a községelőljárá-
ságok ellen is a m. kir. közmunka- és közleke-

deési ministeriumnak 1874. évi december 31-én
kelt 21930 számú rendeletével helybenhagyott
köz munka-szabályrendelet 13. és 17. §§-ai fognak
alkalmaztatni,

Szolnok-Dobokamegye közig. bizottságának
Deésen, 1877. sept. 25-én tartott üléséből.

Bányó Dezső,
főispán.

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

9261. szám.

Mindenik szolgabírónak. A 3 városi tanácsnak és
„Szolnok-Doboka”-megye gazdasági egyletének.

Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m.
kir. minister ur ő nagyméltóságának idei 16,062.
sz. a. f. hó 3-án kelt rendelete folytán — felhi-
vóm (ezimet), hogy az abban említett Észak-
Amerikából Mülheim mellett már észlelt, s a
burgonya-féléket annyira veszélyeztető ugynevezett
„Burgonya-rovar Doriphora decemlineata”
netaláni behuzoztatása s elterjedésének lehető
megakadályoztatása tekintetéből a hatósága terü-
letén lakó birtokos s nevezetesen burgonyát ter-
melő közönséget lelkiismeretesen figyelmeztetve,
egyszersmind utasítani, s felhívni sziveskedjék,
hogy a minister ur ő nagyméltósága által tájéko-
zás, s a czél könnyebb elérhetése végett lekül-
dött s a megye székháza levéltári helyiségében
közszemlére kitett, s az eredeti rovar a fejlődés
minden stádiumában előtűntető viasz-minta meg-
tekintése által lehető felismerés esetében — az
ahhoz hasonló rovar néhány példányát — bor-
szeszet tartalmazó erős és jól bedugaszolt üveg-
ben megállapítás végett hozzám haladéktalanul
beküldeni sziveskedjék.

Deésen, 1877. szeptember hó 26-án
az alispán ur megbízásából

Pánczél János,
m. t. főjegyző.

Felelős szerkesztő-kiadó PÁNCZÉL JÁNOS.

Hirdetések.

Sz. **5650.**—1877.

(1—3)

árv.

Árverezési hirdetmény.

Gondnokolt elmélet Weér Pál tulajdoná-
hoz tartozó és Kolozsmegyében fekvő mezőmé-
hesi és velkéri földbirtokok, melyek együt-
tesen 431 hold 23 □ öl szántó, 67 hold 195 □
öl kaszáló, 20 hold 95 négyszög öl kert és ház-
helyek, 165 hold 515 négyszög öl legelő, 55
hold 48 négyszög öl tó és nádos helyekből álla-
nak, az ezen birtokok után járuló curialistákkal,
italmérési joggal és a Mező-Méhesen levő ma-
lommal együtt — 1877. év október hava 22-
én a helyszínén Mező-Méhesen 1500 frt kikiáltási
árral, — továbbá a kodori birtok, mely áll
13 hold 780 négyszög öl kert és házhelyekből,
196 hold 665 nszög öl szántó, 104 hold 1015
nszög kaszáló, 53 hold 775 nszög öl legelő és
12 hold 570 nszög öl árok és utakra való he-
lyekből, curialistákkal és italmérési joggal 1200
frt kikiáltási árral — végül a szekeres-törpé-
ny-i birtok 4 hold 210 nszög öl kert és ház-
helyekből, 67 hold 425 nszög öl szántó, 40 hold
928 nszög öl, 76 hold 997 nszög öl legelő és
8 hold 450 nszög öl kopár és úthelyekből állanak,
500 frt kikiáltási árral kezdve 1877-ik év októ-
ber hava 29-én a helyszínén Kodor és Szekeres-
Törpény községekben 1878-ik év április 24-ik
naptól kezdve 6 évi időre nyilvános árverezés út-
ján a legtöbbet ígérőknek fognak haszonbérbe
kiadni, mely árverezésekre árverezni szándéko-
zók azon hozzáadással hivatnak meg, miszerint
a kiirt kikiáltási áraknak 120%-át készpénzben
vagy óvadékképes állampapírokban az árverező-
biztos kezébe bánatpénzzül kötelesek letenni.

Az árverezési feltételek hivatalos órákban a
megyei árvaszéknél Deésen és a helyszínén az
árverező biztosnál megtekinthetők.

Szolnok-Dobokamegye árvaszékének Deésen,
1877. szeptember 22-én tartott üléséből.

Anca Péter,

elnök.

Moldován Constantin,
jegyző.

Hirdetmény. (1—2)

A deési csizmadia ipar-társulat áruca-
noka alatti lakosztályok bérbe kiadók. 1878.
év ápril 24-ikétől kezdve egy vagy több
évekre. Az említett árucaarnok alatt van
négy osztály, egy-egy osztály két szoba,
egy kamara és egy konyhával ellátva.

Értekezni lehet elnök Vas Antallal.

1441.—1877.

k. i.

(2—3)

Pályázati hirdetmény.

**Drága-Vilma, Szolnicze, Sásza, Hlondapa-
taka, Zeugásztra, Kis-Berszó és Málán** szövet-
kezett községek körjegyzői állomása, h. körjegyző
Tamás István önkénytes lemondása folytán, üre-
sedésbe jövén, ezen 400 frt fizetés, 40 frt szál-
lászár és 40 frt irodai átalánnyal javadalmazott
állomásnak helyettesítés utján betöltésére pályá-
zat nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, az 1871. évi
XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében, képesítőket
igazoló okmányolt folyamodványait folyó év
október hó 16-ig, alólirt szolgabírói hivatalhoz
beadni, a később érkezett folyamodványok nem
fognak tekintetbe vétetni.

A választás f. év október hó 17-ik nap-
ján délelőtt 10 órakor fog megkezdetni Drága-
Vilma községében a körjegyzői irodán.

Kis-nyiresi járás szolgabírói hivatala.

Resztoles, 1877. szeptember hó 25-én.

Hosszu János,
szbiró.

Sz. **3311.**—1877.

Pályázati hirdetés.

A kupsafalusi körjegyzői állomás, melyhez
Kupsafalva, Ungurfalva, Kosztafalva és Lápos-
Debrek községek tartoznak s évi 400 frt fizetéssel,
60 frt lak, és 20 frt utazási és irodai illetékkel
van egybekötve: önkéntes lemondás folytán üre-
sedésbe jövén, ezen állomás ideiglenesen leendő be-
töltésére ezennel pályázat nyitattik s mind azok,
kik ezen állomást elnyerni ohajtják értesítettnek,
hogy az 1871-ik évi XVIII-ik t. cz. 74. §-sa ér-
telmében felszerelt pályázati kérvényeiket folyó
év october hó 8-áig alólirhoz annyival is
inkább beküldjék, mivel ezen határidő után érke-
ző folyamodványok tekintetbe nem vétetnek. A
választás folyó év october hó 9-én Lápos-Deb-
reken leendő.

A magyar-láposi járás szolgabírójától.

M.-Lápos, 1877. szeptember hó 19-én.

Rácz Miklós,

3—3

szbiró.

Jószág-eladás.

Deés, Szolnok-Dobokamegye
székhelyétől egy negyed órányira eső **Deés-
akna** sóbánya helységben, tehát a kolozs-
vár-nagybányai és besztérczei álla-
mi utak csomópontjának közelében, Apa-
hida vasuti állomástól 5 órányira
eladó egy nemesi, évenként tiszta **550 fo-
rintot** jövedelmező, most haszonbérbe tartott
birtok, mely áll két lakházból, korcsmaház
és korcsmárlási jogosultságból, **34** hold szán-
tó, **33** hold kaszáló, **3** hold szőlő és **6** hold
erdőből. Venni szándékozók, alkuszok kizá-
rásával, forduljanak Slávik János es. k.
főhadnagy tulajdonoshoz Nyitra bajnán,
vagy Gáliszter Antal megbízotthoz
Deésen. 2—3

S z ü l ó k n e k,

kik a német nyelvben, valamint más tan-
tárgyakban magán úton gyermekeiknek ala-
pos oktatást nyújtatni ohajtának, bátor-
dom magam, mint a fentemlített nyelvben
és tantárgyakban alapos ismerettséggel bíró
egyen tisztelt pártfogásuk és kegyökbe aján-
lani. Lakásom Európa szálloda 11.
szám. Tisztelettel

(1—3)

Deutsch József,
egyetemi hallgató.